Etický kodex peer pracovníka

Peerská asociace z.s.

1. Záměrné a účelné sdílení zkušeností ve prospěch zotavení klienta

Peer pracovník sdílí své zkušenosti a zkušenostní znalosti uvážlivě a záměrně, a to výhradně za účelem podpory procesu zotavení klienta nebo rozvoje podpůrného vztahu.

2. Udržování jasných profesních hranic

Jasně a srozumitelně vymezuje hranici mezi rolí peer pracovníka s žitou zkušeností a osobním přátelstvím. Upřednostňuje poskytování podpory osobám bez předchozích blízkých vazeb. Pokud by k duálnímu vztahu mělo dojít z nutnosti (např. nebo hrozí nejasnost profesních hranic v průběhu péče, otevřeně tuto situaci ošetřuje v rámci kontraktu, vznáší na supervizi nebo informuje tým k zajištění objektivity a bezpečného prostředí.

3. Rovnocenné partnerství, podpora autonomie a respekt k volbě klienta

Přistupuje ke klientovi jako k rovnocennému partnerovi, respektuje jeho lidskou důstojnost a podporuje ho v převzetí plné odpovědnosti za vlastní směřování a životní volby. Respektuje právo klienta na vlastní rozhodnutí, a to i v situacích, kdy s jeho volbou osobně nesouhlasí.

4. Důsledná ochrana informací a mlčenlivost

Zachovává mlčenlivost o všech osobních údajích a příbězích klientů v souladu s platnými právními předpisy ČR. Při zahájení spolupráce klienta srozumitelně seznámí s hranicemi mlčenlivosti (situace bezprostředního ohrožení života či zdraví nebo oznamovací povinnost ze zákona). Pokud působí v multidisciplinárním týmu nebo návazné síti služeb, informuje klienta o principu sdílení podstatných informací uvnitř týmu/sítě za účelem zajištění návazné a bezpečné péče.

5. Dodržování profesionálního charakteru vztahu a ochranného časového odstupu

Nevstupuje s klienty do přátelských, romantických ani sexuálních vztahů. Tento zákaz platí po celou dobu poskytování peer podpory. Z důvodu ochrany klienta a profesionální integrity se vyvarovává navázání osobního vztahu s klientem také po dobu minimálně 1 roku od oficiálního ukončení spolupráce (pravidlo ochranného časového odstupu).

6. Finanční transparentnost

V zaměstnaneckém poměru poskytuje podporu v rámci pravidel dané služby. Působí-li jako OSVČ nebo nezávislý konzultant, sjednává si s klientem odměnu za konzultace předem, transparentně a ve smluvně dohodnuté výši. V obou případech odmítá neformální finanční dary, půjčky, protislužby či osobní výhody nad rámec sjednané odměny/služby. Nevstupuje s klienty do společných obchodních aktivit, a nevyužívá jejich finančních či jiných hmotných zdrojů pro soukromý prospěch.

7. Ochrana klienta před manipulací

Přistupuje k důvěře klienta s vysokou odpovědností, respektuje jeho osobní autonomii a aktivně chrání podporovaný vztah i klienta před zneužitím moci, manipulací či prosazováním vlastních postojů. Vyvarovává se zejména následujícího jednání:

● Ideologická agitace a přesvědčování: Vyvarovává se přemlouvání či nátlaku na klienta k přijetí konkrétního náboženského vyznání, politického názoru, světonázoru nebo životního stylu (např. veganství, esoterika, specifická víra).

● Vnucování konkrétního typu léčby či cesty zotavení: Vyvarovává se prosazování vlastní cesty zotavení jako jediné správné — nepředkládá své preference jako normu, nepřesvědčuje klienta k vysazení medikace, přechodu na konkrétní terapii ani k odmítání tradiční psychiatrické či zdravotní péče ve prospěch alternativních metod.

● Emoční manipulace a vyvolávání závislosti: Vyvarovává se zneužívání důvěry a vztahu k vyvolávání pocitů viny, vděčnosti či nezdravé závislosti klienta na peer pracovníkovi za účelem posilování vlastní důležitosti či potřeby být potřebný.

● Aktivistický a politický nábor: Vyvarovává se využívání podpůrného vztahu k získávání podpisů pod petice, přemlouvání k účasti na demonstracích či akcích politických stran nebo náboru pro spolkové a ideologické účely.

8. Soustavná pracovní i osobní sebepéče

Aktivně pečuje o své duševní zdraví a psychickou hygienu, průběžně reflektuje své osobní i profesní limity a k zajištění bezpečnosti péče a prevenci vyhoření pravidelně využívá supervizi, intervizi a odborné konzultace.